Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
YVES BOT
föredraget den 9 november 2016[1]

Mål C-536/15

Tele2 (Netherlands) BV,
Ziggo BV,
Vodafone Libertel BV
mot
Autoriteit Consument en Markt (ACM)

(begäran om förhandsavgörande från College van Beroep voor het bedrijfsleven
(Appellationsdomstolen för förvaltningsrättsliga mål av ekonomisk art, Nederländerna))

”Begäran om förhandsavgörande — Elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster — Direktiv 2002/22/EG — Artikel 25.2 — Nummerupplysningstjänster och abonnentförteckningar — Direktiv 2002/58/EG — Artikel 12 — Utlämnande av abonnenters personuppgifter för offentliggörande i en abonnentförteckning eller för användning i en nummerupplysningstjänst — Form och villkor för abonnentens samtycke — Åtskillnad utifrån i vilken medlemsstat abonnentförteckningen och/eller nummerupplysningstjänsten tillhandahålls — Icke-diskrimineringsprincipen”

I – **Inledning**

1. College van Beroep voor het bedrijfsleven (Appellationsdomstolen för förvaltningsrättsliga mål av ekonomisk art, Nederländerna) har genom den aktuella begäran om förhandsavgörande uppmanat EU-domstolen att ännu en gång klargöra på vilka villkor företag som tilldelar abonnenter telefonnummer ska låta aktörer som tillhandahåller abonnentförteckningar och/eller nummerupplysningstjänster få tillgång till personuppgifter rörande dessa företags abonnenter.

2. Närmare bestämt har den hänskjutande domstolen bett EU-domstolen att slå fast huruvida den icke-diskrimineringsprincip som avses i artikel 25.2 i direktiv 2002/22/EG[2] utgör hinder för att sådana företag, i samband med att de inhämtar abonnenternas samtycke till att deras uppgifter offentliggörs i en abonnentförteckning eller används i en nummerupplysningstjänst, gör åtskillnad utifrån i vilken medlemsstat abonnentförteckningen och/eller nummerupplysningstjänsten tillhandahålls.

1 — Originalspråk: franska.

2 — Europaparlamentets och rådets direktiv av den 7 mars 2002 om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (direktiv om samhällsomfattande tjänster) (EGT L 108, 2002, s. 51) i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/136/EG av den 25 november 2009 (EUT L 337, 2009, s. 11).

3. Bakgrunden till begäran om förhandsavgörande är att det belgiska företaget European Directory Assistance (nedan kallat EDA), som erbjuder abonnentförteckningar och nummerupplysningstjänster åtkomliga från belgiskt territorium, begärde att få tillgång till uppgifter om abonnenter hos Tele2 (Netherlands) BV (nedan kallat Tele2), Ziggo BV och Vodafone Libertel BV (nedan kallat Vodafone), tre företag som tilldelar telefonnummer i Nederländerna. De tre företagen avslog EDA:s begäran, varför EDA ansökte hos den nationella regleringsmyndigheten, Autoriteit Consument en Markt (Konsument- och marknadsmyndigheten) (nedan kallad ACM), om att denna skulle lösa tvisten.

4. Efter att ha samrått med BEREC, det europeiska organet för samarbete mellan europeiska regleringsmyndigheter, krävde ACM bland annat att Tele2, Ziggo och Vodafone skulle ge EDA tillgång till grundläggande uppgifter om sina abonnenter (namn, adress, postnummer, bostadsort och telefonnummer) på rättvisa, objektiva, kostnadsorienterade och icke-diskriminerande villkor, under förutsättning att EDA utfäste sig att använda dessa uppgifter för att saluföra en nummerupplysningstjänst av standardtyp.

5. ACM slog också fast – med avvikelse från vad den nederländska dataskyddsmyndigheten hade gjort gällande i ett yttrande som ACM hade begärt – att icke-diskrimineringsprincipen inte medger att åtskillnad görs utifrån huruvida en begäran om tillgång till uppgifter görs av en nederländsk tjänsteleverantör eller av en aktör i en annan medlemsstat. Därför avvisade ACM tanken på att det skulle vara nödvändigt att inhämta särskilt samtycke från nederländska abonnenter till att deras uppgifter införs i utländska abonnentförteckningar av standardtyp.

6. Tele2, Ziggo och Vodafone överklagade ACM:s beslut till College van Beroep voor het bedrijfsleven (Appellationsdomstolen för förvaltningsrättsliga mål av ekonomisk art).

7. College van Beroep voor het bedrijfsleven (Appellationsdomstolen för förvaltningsrättsliga mål av ekonomisk art) är bland annat osäker på huruvida det mot bakgrund av artikel 25.2 i direktivet om samhällsomfattande tjänster, i synnerhet den icke-diskrimineringsprincip som avses i den bestämmelsen, är tillåtet att i samband med inhämtande av samtycke göra åtskillnad utifrån huruvida det är en nederländsk tjänsteleverantör eller en tjänsteleverantör i någon annan av unionens medlemsstater som önskar få tillgång till uppgifter.

8. Därför har College van Beroep voor het bedrijfsleven (Appellationsdomstolen för förvaltningsrättsliga mål av ekonomisk art) beslutat att ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

”1) Ska artikel 25.2 i direktiv[et om samhällsomfattande tjänster] tolkas så, att ’begäran’ även innefattar fall där ett företag i en annan medlemsstat önskar få tillgång till information som behövs för att tillhandahålla allmänt tillgängliga nummerupplysningstjänster och abonnentförteckningar i den medlemsstaten och/eller i andra medlemsstater?

2) För den händelse att den första frågan ska besvaras jakande: medger icke-diskrimineringsprincipen att ett företag som tilldelar telefonnummer, och som enligt nationell lagstiftning är skyldigt att inhämta abonnentens samtycke till att dennes uppgifter införs i abonnentförteckningar och nummerupplysningstjänster av standardtyp, gör åtskillnad mellan företag i samband med inhämtandet av sådant samtycke utifrån i vilken medlemsstat det företag som begär information i den mening som avses i artikel 25.2 i direktiv[et om samhällsomfattande tjänster] tillhandahåller abonnentförteckningar och nummerupplysningstjänster?”

9. I detta förslag till avgörande kommer jag att inskränka min bedömning till den andra tolkningsfrågan. Det är nämligen endast den som rör ett rättsligt problem av den arten att en fördjupad bedömning är nödvändig. Svaret på den första tolkningsfrågan kan däremot utläsas ur lydelsen av artiklarna 5 och 25.2 i direktivet om samhällsomfattande tjänster.

10. I min bedömning kommer jag att utveckla skälen till att jag anser att artikel 25.2 i direktivet om samhällsomfattande tjänster och artikel 12 i direktiv 2002/58/EG [3] – som nödvändigtvis måste tas upp här – i princip utgör hinder för att ett företag som tar emot en begäran om tillgång till abonnenternas personuppgifter gör åtskillnad i samband med inhämtandet av abonnenternas samtycke utifrån i vilken medlemsstat de aktuella abonnentförteckningarna och/eller nummerupplysningstjänsterna tillhandahålls.

II – **Tillämpliga bestämmelser**

A – *Unionsrätt*

1. Direktivet om samhällsomfattande tjänster

11. Skäl 11 i direktivet om samhällsomfattande tjänster har följande lydelse:

”(11) Abonnentförteckningar och nummerupplysningstjänst utgör viktiga anslutningsverktyg för allmänt tillgängliga telefonitjänster och utgör en del av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Användare och konsumenter önskar fullständiga abonnentförteckningar och en nummerupplysningstjänst som omfattar samtliga förtecknade telefonabonnenter och dessas telefonnummer … Europaparlamentets och rådets direktiv 97/66/EG av den 15 december 1997 om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet inom telekommunikationsområdet … säkerställer abonnenters integritet när det gäller införandet av deras personliga upplysningar i en allmän abonnentförteckning.”

12. I artikel 25 i direktivet om samhällsomfattande tjänster, med rubriken ”Nummerupplysningstjänster”, föreskrivs följande:

”…

2. Medlemsstaterna skall säkerställa att samtliga företag som tilldelar abonnenter telefonnummer tillmötesgår varje rimlig begäran om att få tillgång till ändamålsenlig information, i ett avtalat format på villkor som är rättvisa, objektiva, kostnadsorienterade och icke-diskriminerande, i syfte att tillhandahålla allmänt tillgängliga nummerupplysningstjänster och abonnentförteckningar.

…

4. Medlemsstaterna får inte behålla någon inskränkande reglering som hindrar slutanvändare i en medlemsstat från att direkt få tillträde till nummerupplysningstjänsten i en annan medlemsstat genom taltelefoni eller sms, och ska vidta åtgärder för att säkerställa detta tillträde i enlighet med artikel 28.

5. Punkterna 1–4 ska gälla, om inte annat följer av gemenskapslagstiftningen om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet, särskilt artikel 12 i … direktiv[et om integritet och elektronisk kommunikation].”

3 — Europaparlamentets och rådets direktiv av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 2002, s. 37) i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/136/EG av den 25 november 2009 (EUT L 337, 2009, s. 11).

2. Direktivet om integritet och elektronisk kommunikation

13. Skälen 38 och 39 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation har följande lydelse:

”(38) Förteckningar över abonnenter av elektroniska kommunikationstjänster distribueras i stora upplagor och är allmänna. Fysiska personers rätt till integritet och juridiska personers berättigade intressen kräver att abonnenterna skall kunna avgöra om deras personuppgifter skall offentliggöras i en förteckning och i så fall vilka personuppgifter. Leverantörer av allmänna abonnentförteckningar bör upplysa de abonnenter som skall finnas med i sådana förteckningar om förteckningens syfte och om de särskilda användningsområden som finns för de elektroniska versionerna av allmänna abonnentförteckningar, framför allt genom sökfunktioner i programvaran, t.ex. funktioner för sökning i omvänd riktning som gör det möjligt för användare av förteckningen att få fram en abonnents namn och adress på grundval av endast ett telefonnummer.

(39) Skyldigheten att informera abonnenterna om ändamålen med allmänna abonnentförteckningar i vilka deras personuppgifter skall införas bör åläggas den part som samlar in uppgifterna för införande. Om uppgifterna får överföras till en eller flera tredje parter bör abonnenten informeras om denna möjlighet och om mottagaren eller möjliga mottagarkategorier. All överföring bör endast göras på villkor att uppgifterna inte får användas för andra ändamål än de för vilka de samlades in. Om den part som samlar in uppgifterna från abonnenten, eller en annan tredje part som har fått de överförda uppgifterna, vill använda uppgifterna för ett ytterligare ändamål, skall ett nytt samtycke inhämtas från abonnenten, antingen av den part som först samlade in uppgifterna eller den tredje part som fått de överförda uppgifterna.”

14. Vidare föreskrivs följande i artikel 12 i nämnda direktiv som har rubriken ”Abonnentförteckningar”:

”1. Medlemsstaterna skall säkerställa att abonnenterna kostnadsfritt och innan de tas med i abonnentförteckningen informeras om ändamålen med tryckta eller elektroniska abonnentförteckningar som är tillgängliga för allmänheten eller kan erhållas genom en nummerupplysningstjänst, där abonnenternas personuppgifter kan finnas med, och om varje ytterligare användningsmöjlighet som bygger på sökfunktioner som finns i de elektroniska versionerna av abonnentförteckningen.

2. Medlemsstaterna skall säkerställa att abonnenterna ges möjlighet att avgöra om deras personuppgifter skall finnas med i en allmän abonnentförteckning och i så fall vilka personuppgifter, i den utsträckning uppgifterna är relevanta för det ändamål med abonnentförteckningen som fastställts av den som tillhandahåller förteckningen, och att bekräfta, rätta eller dra tillbaka sådana uppgifter. Det skall vara kostnadsfritt att inte förtecknas i allmänna abonnentförteckningar eller att kontrollera, rätta eller dra tillbaka personuppgifter från dem.

3. Medlemsstaterna får begära att abonnenterna ombedes lämna kompletterande samtycke för alla andra ändamål med en allmän abonnentförteckning än sökning av adressuppgifter för personer grundad på deras namn och, vid behov, ett minimum av andra identifieringsuppgifter.

…”

B – *Nederländsk rätt*

15. I artikel 1.1 e i Besluit universele dienstverlening en eindgebruikersbelangen (förordning om samhällsomfattande tjänster och slutanvändarnas intressen), i den lydelse som är tillämplig på omständigheterna i det nationella målet,[4] föreskrivs följande:

”[M]ed en nummerupplysningstjänst av standardtyp avses en allmänt tillgänglig nummerupplysningstjänst som uteslutande möjliggör sökning av telefonnummer med hjälp av uppgifter om abonnentens namn i kombination med uppgifter om abonnentens gatunamn, husnummer, postnummer eller bostadsort.”

16. Artikel 3.1 i Bude, varigenom artikel 25.2 i direktivet om samhällsomfattande tjänster införlivas med nederländsk rätt, har följande lydelse:

”En leverantör som tilldelar telefonnummer ska tillmötesgå varje rimlig begäran om att få tillgång till ändamålsenlig information, i ett avtalat format och på villkor som är rättvisa, objektiva, kostnadsorienterade och icke-diskriminerande, i syfte att tillhandahålla allmänt tillgängliga abonnentförteckningar och allmänt tillgängliga abonnentupplysningstjänster.”

17. I artikel 3.2 i Bude föreskrivs följande:

”1. Om en leverantör av en allmänt tillgänglig telefonitjänst före eller vid ingåendet av ett avtal med en användare efterfrågar dennes namn och adress (gatunamn, husnummer, postnummer och bostadsort), ska leverantören även tillfråga användaren huruvida denne samtycker till att personuppgifter av det slaget och de telefonnummer som leverantören har tilldelat införs i abonnentförteckningar av standardtyp och i abonnentdatabaser som används för nummerupplysningstjänster av standardtyp. Frågor om sådant samtycke som avses i föregående mening ska ställas separat för varje personuppgiftstyp.

2. Lämnat samtycke utgör ändamålsenlig information i den mening som avses i artikel 3.1.

3. Frågar en leverantör av en allmänt tillgänglig telefonitjänst även om samtycke till införande i andra abonnentförteckningar än abonnentförteckningar av standardtyp eller i abonnentdatabaser som inte uteslutande används för att tillhandahålla en nummerupplysningstjänst av standardtyp, ska leverantören se till att frågan om samtycke enligt punkt 1 ställs på ett sätt och i en form som minst är likvärdiga med sättet och formen för frågan om sådant samtycke som avses i denna punkt 3.”

III – **Bedömning**

18. Den hänskjutande domstolen har ställt sin andra tolkningsfråga till EU-domstolen för att vinna klarhet i huruvida artikel 25.2 i direktivet om samhällsomfattande tjänster, och i synnerhet den icke-diskrimineringsprincip som det hänvisas till i den artikeln, utgör hinder för att ett företag som tar emot en begäran om tillgång till dess abonnenters personuppgifter gör åtskillnad, i samband med inhämtandet av samtycke från sina abonnenter, utifrån i vilken medlemsstat den aktuella abonnentförteckningen och/eller nummerupplysningstjänsten tillhandahålls.

19. Annorlunda uttryckt är frågan huruvida ett sådant företag, i ett fall där begäran om tillgång med stöd av artikel 25.2 i direktivet om samhällsomfattande tjänster kommer från en aktör som tillhandahåller nummerupplysningstjänster och/eller abonnentförteckningar i en annan medlemsstat än den medlemsstat där abonnenten är bosatt, får ställa som villkor för att tillmötesgå begäran att abonnenten särskilt har samtyckt till detta.

4 — Staatsblad 2004, nr 203 (nedan kallad Bude).

20. Den frågan kan inte besvaras endast med ledning av artikel 25.2 i direktivet om samhällsomfattande tjänster, utan även artikel 12.2 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation måste beaktas.

21. Den hänskjutande domstolen har förvisso inte hänvisat till den sistnämnda artikeln i sin tolkningsfråga, men det är ändå nödvändigt att ta upp den, inte endast med tanke på att syftet är att nämnda domstol ska erhålla ett användbart svar utan även på grund av att det i artikel 25.5 i direktivet om samhällsomfattande tjänster uttryckligen anges att artikel 25.2 i det direktivet ska gälla ”om inte annat följer av gemenskapslagstiftningen om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet, särskilt artikel 12 i direktiv[et om integritet och elektronisk kommunikation]”.

22. Jag vill för det första erinra om att medlemsstaterna enligt artikel 25.2 i direktivet om samhällsomfattande tjänster ska se till att samtliga företag som tilldelar abonnenter telefonnummer tillmötesgår varje rimlig begäran om att få tillgång till ändamålsenlig information, på villkor som är rättvisa, objektiva, kostnadsorienterade och icke-diskriminerande, i syfte att tillhandahålla allmänt tillgängliga nummerupplysningstjänster och abonnentförteckningar.

23. Unionslagstiftaren gör inte någon åtskillnad beroende på huruvida begäran om tillgång kommer från en inhemsk aktör eller från en aktör i en annan medlemsstat, utan företag som tilldelar telefonnummer är skyldiga att tillmötesgå ”*varje* rimlig begäran om … tillgång”.[5]

24. Dessutom slår lagstiftaren uttryckligen fast att en sådan begäran ska tillmötesgås på villkor som är ”rättvisa” och ”icke-diskriminerande”, vilket nödvändigtvis innebär att det inte får förekomma någon skillnad i behandling beroende på huruvida begäran kommer från en inhemsk eller en utländsk aktör – naturligtvis med undantag av fall där en sådan skillnad i behandling är vederbörligen motiverad.

25. För det andra är det nödvändigt att beakta artikel 12 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation, där det uttryckligen anges på vilka villkor och under vilka omständigheter abonnenters personuppgifter, insamlade av det företag som har tilldelat telefonnumren, får lämnas ut för offentliggörande i en allmän abonnentförteckning.

26. EU-domstolen har tolkat den bestämmelsen i dom av den 5 maj 2011, Deutsche Telekom,[6] och enligt min uppfattning är det möjligt att med ledning av den tolkningen slå fast vilket svar som det är lämpligt att ge den hänskjutande domstolen.

27. I det målet hade EU-domstolen uppmanats att slå fast i vilken mån Deutsche Telekom, ansvarigt för samhällsomfattande tjänster i Tyskland, var skyldigt att lämna ut uppgifter om andra företags abonnenter till två bolag som konkurrerade med Deutsche Telekom på den tyska marknaden för nummerupplysningstjänster, nämligen GoYellow GmbH och Telix AG, så att dessa skulle kunna upprätta allmänna abonnentförteckningar. Regleringsmyndigheten hade ålagt Deutsche Telekom att lämna ut sådana uppgifter, även i fall där en abonnent eller dennes leverantör inte hade gått med på att uppgifterna skulle offentliggöras av någon annan än Deutsche Telekom.

28. En av tolkningsfrågorna till domstolen rörde huruvida det för ett sådant utlämnande skulle ställas krav på ett nytt samtycke från abonnentens sida.

5 — Min kursivering.

6 — C-543/09, EU:C:2011:279.

29. Domstolen besvarade den frågan nekande, med motiveringen att ett företag som tilldelar telefonnummer inte är skyldigt att inhämta ett nytt eller särskilt samtycke från abonnenten när abonnentens uppgifter lämnas ut till en konkurrerande leverantör av abonnentförteckningar för offentliggörande i en *liknande* abonnentförteckning. Domstolen grundade således sin bedömning på att abonnentens samtycke avser ändamålet med offentliggörandet av personuppgifterna och inte leverantörens identitet.

30. För bedömningen i det aktuella målet är det väl värt att återge domstolens resonemang.

31. Till att börja med grundade domstolen sin slutsats på lydelsen av och syftet med artikel 12.2 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation.[7] Efter att ha gjort en kontextuell och systematisk tolkning av den bestämmelsen, fann domstolen att abonnenternas samtycke inte avsåg vem som i det enskilda fallet tillhandahöll en abonnentförteckning utan *ändamålet med offentliggörandet av personuppgifter i en allmän abonnentförteckning*. Domstolen avvisade således tolkningen att abonnenten skulle ha en ”selektiv beslutanderätt” som gav honom eller henne möjlighet att gynna vissa leverantörer av allmänt tillgängliga nummerupplysningstjänster och/eller abonnentförteckningar.

32. I punkterna 65 och 66 i domen uttalade domstolen följande:

”65. … [N]är en abonnent har blivit informerad om möjligheten att personuppgifter som rör vederbörande kan överföras av det företag som tilldelade abonnenten ett telefonnummer till ett annat företag, såsom Deutsche Telekom, i syfte att dessa uppgifter ska offentliggöras i en allmän abonnentförteckning, och vederbörande har samtyckt till att nämnda uppgifter offentliggörs i en sådan abonnentförteckning – i förevarande fall den som tillhör nämnda bolag – krävs inte något nytt samtycke från abonnenten för att överföra dessa uppgifter till ett annat företag som avser att offentliggöra en tryckt eller elektronisk allmän abonnentförteckning eller göra sådana abonnentförteckningar tillgängliga genom nummerupplysningstjänster. Detta gäller på villkor att uppgifterna i fråga inte används för andra ändamål än dem för vilka de samlades in för att offentliggöras för första gången. *Samtycket enligt artikel 12.2 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation från en abonnent som vederbörligen har informerats vid offentliggörandet i en allmän abonnentförteckning av personuppgifter som rör vederbörande, avser nämligen ändamålet med detta offentliggörande och utsträcker sig på så sätt till att omfatta varje senare behandling av nämnda uppgifter av tredje parter, som är aktiva på marknaden för allmänt tillgängliga nummerupplysningstjänster och abonnentförteckningar, i den mån som en sådan behandling har samma ändamål.*[8]

66. När en abonnent har samtyckt till att personuppgifter som rör vederbörande överförs till ett visst företag i syfte att de ska offentliggöras i en allmän abonnentförteckning som tillhör nämnda företag, kan heller inte en överföring av samma uppgifter till ett annat företag som avser att offentliggöra en allmän abonnentförteckning, utan att abonnenten har lämnat ett nytt samtycke, påverka det väsentliga innehållet i den rätt till skydd av personuppgifter som föreskrivs i artikel 8 i [Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna].”

33. Vidare hänvisade domstolen i sitt resonemang till det synnerligen tydligt formulerade skäl 39 i direktivet om integritet och elektroniska kommunikationer.[9]

7 — Dom av den 5 maj 2011, Deutsche Telekom (C-543/09, EU:C:2011:279, punkterna 61 och 62.

8 — Min kursivering.

9 — Dom av den 5 maj 2011, Deutsche Telekom (C-543/09, EU:C:2011:279, punkt 63).

34. Jag vill här erinra om att unionslagstiftaren i det skälet har angett följande:

”Skyldigheten att informera abonnenterna om ändamålen med allmänna abonnentförteckningar i vilka deras personuppgifter skall införas bör åläggas den part som samlar in uppgifterna för införande. Om uppgifterna får överföras till en eller flera tredje parter bör abonnenten informeras om denna möjlighet och om mottagaren eller möjliga mottagarkategorier. *All överföring bör endast göras på villkor att uppgifterna inte får användas för andra ändamål än de för vilka de samlades in*. Om den part som samlar in uppgifterna från abonnenten, eller en annan tredje part som har fått de överförda uppgifterna, vill *använda uppgifterna för ett ytterligare ändamål, skall ett nytt samtycke inhämtas från abonnenten, antingen av den part som först samlade in uppgifterna eller den tredje part som fått de överförda uppgifterna*.” [10]

35. I punkt 63 i dom av den 5 maj 2011, Deutsche Telekom (C-543/09, EU:C:2011:279) slog domstolen följaktligen fast att personuppgifter får lämnas ut till tredje part ”på villkor att uppgifterna inte får användas för andra ändamål än de för vilka de samlades in”.

36. Som tredje led i sitt resonemang framhöll domstolen därefter det undantag från denna princip som särskilt avses i artikel 12.3 i direktivet om integritet och elektroniska kommunikationer.

37. Enligt den bestämmelsen får medlemsstaterna ”begära att abonnenterna ombedes lämna kompletterande samtycke för alla andra ändamål med en allmän abonnentförteckning än sökning av adressuppgifter för personer grundad på deras namn och, vid behov, ett minimum av andra identifieringsuppgifter”.

38. Domstolen fann att ett nytt samtycke således ska inhämtas från abonnenten ”[o]m den part som samlar in uppgifterna från abonnenten, eller en annan tredje part som har fått de överförda uppgifterna, vill använda uppgifterna för ett ytterligare ändamål”. [11]

39. Domen Deutsche Telekom rörde förvisso en rent nationell situation, men jag anser ändå att den lösning som domstolen valde i den domen ska tillämpas analogt på en sådan gränsöverskridande situation som den som är i fråga här.

40. Enligt min uppfattning finns det inget särskilt skäl som skulle motivera en skillnad i behandling beroende på huruvida aktören är inhemsk eller hemmahörande i en annan medlemsstat, under förutsättning att aktören samlar in abonnenters personuppgifter för ändamål som är helt identiska med de ändamål för vilka dessa uppgifter samlades in inför det första offentliggörandet. Aktören tillhandahåller nämligen, oavsett var i unionen den är hemmahörande, sin abonnentförteckning och/eller sin nummerupplysningstjänst inom ramen för ett i hög grad harmoniserat och tämligen omfattande regelverk som gör det möjligt att se till att kraven på skydd av abonnenternas personuppgifter tillgodoses, ett regelverk som följer bland annat – och synnerligen tydligt – av artikel 25.5 i direktivet om samhällsomfattande tjänster och artikel 12 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation.

10 — Mina kursiveringar.

11 — Dom av den 5 maj 2011, Deutsche Telekom (C-543/09, EU:C:2011:279, punkt64).

41. I och med att det saknas en sådan motivering med koppling till skyddet av abonnenternas personuppgifter, skulle en sådan skillnad i behandling ge upphov till direkt diskriminering på grund av nationalitet mellan aktörer som är verksamma inom samma bransch. Detta skulle utgöra ett allvarligt brott mot en av de allmänna unionsrättsliga principerna [12] och lägga hinder i vägen för den princip om fritt tillhandahållande av tjänster [13] som garanteras i artikel 56 FEUF. [14]

42. Det är också en fråga om att se till att de mål som eftersträvas genom direktivet om samhällsomfattande tjänster uppnås helt och hållet. I artikel 25 i det direktivet döljer unionslagstiftaren inte sin ambition att garantera en nummerupplysningstjänst som inte längre är enbart nationell utan genuint gränsöverskridande, så att det i överensstämmelse med artikel 28.1 b i samma direktiv ska kunna garanteras att samtliga slutanvändare har tillgång till samtliga nummer som tillhandahålls inom unionen.

43. Artikel 25.2 i nämnda direktiv är nämligen tänkt att ge aktörer som tillhandahåller nummerupplysningstjänster möjlighet att få tillgång till utländska abonnenters personuppgifter, medan artikel 25.4 i det direktivet är avsedd att göra det möjligt för slutanvändare att få tillträde till nummerupplysningstjänster i andra medlemsstater. Dessa båda bestämmelser utgör tillsammans en helhet som är tänkt att garantera att samtliga slutanvändare i praktiken har tillgång till samtliga nummer i unionen.

44. Mot bakgrund av det ovan anförda är jag därför övertygad, å ena sidan, om att det inte är förenligt med artikel 25.2 i direktivet om samhällsomfattande tjänster och artikel 12.2 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation att en begäran behandlas annorlunda när den kommer från en aktör i en annan medlemsstat än den där abonnenten är bosatt, förutsatt att aktören samlar in abonnenters personuppgifter för ändamål som är helt identiska med de ändamål för vilka dessa uppgifter samlades in inför det första offentliggörandet.

45. Under dessa omständigheter kan ett företag som Tele2, när det tar emot en begäran om tillgång till uppgifter, följaktligen inte ställa krav på att abonnenten separat ska ha lämnat ett särskilt samtycke och inte ens – som Vodafone har föreslagit – utforma samtycket olika för olika unionsmedlemsstater.

46. Däremot ska ett sådant företag i samband med att abonnemangsavtalet ingås se till att abonnenten – i överensstämmelse med artikel 12.1 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation jämförd med skälen 38 och 39 i samma direktiv – får tydlig och specifik information om syftet med och olika aspekter på behandlingen av abonnentens personuppgifter, i synnerhet information om att dessa uppgifter kan komma att lämnas ut till en aktör som tillhandahåller abonnentförteckningar och/eller nummerupplysningstjänster i en annan medlemsstat än den där abonnenten är bosatt.

47. Å andra sidan står det klart, bland annat med hänvisning till hur domstolen tolkade dessa bestämmelser i dom av den 5 maj 2011, Deutsche Telekom (C-543/09, EU:C:2011:279), att olika behandling av en begäran beroende på huruvida den kommer från en inhemsk eller utländsk aktör kan vara motiverad endast om de berörda uppgifterna är avsedda att användas för andra ändamål, exempelvis om den berörda aktören erbjuder en tjänst i fråga om sökning i omvänd riktning som gör det möjligt att få fram namn på grundval av telefonnummer.

12 — Icke-diskrimineringsprincipen återfinns i artikel 21.2 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, där det föreskrivs att all diskriminering på grund av nationalitet ska vara förbjuden inom tillämpningsområdet för fördragen.

13 — Tvärtemot vad Vodafone har gjort gällande, faller tillhandahållandet av en abonnentförteckning och/eller en nummerupplysningstjänst uppenbart inom tillämpningsområdet för de fördragsbestämmelser som garanterar friheten att tillhandahålla tjänster.

14 — Av domstolens fasta praxis framgår att artikel 56 FEUF innebär ett krav på avskaffande av all form av diskriminering av en tjänsteleverantör på grund av dennes nationalitet (dom av den 17 december 2015, X-Steuerberatungsgesellschaft, C-342/14, EU:C:2015:827, punkt 48 och där angiven rättspraxis).

48. I det aktuella målet förefaller EDA, att döma av den information som återfinns på dess internetplats, erbjuda just en sådan tjänst. Under dessa omständigheter, där de berörda uppgifterna faktiskt är avsedda att användas för andra ändamål än de för vilka dessa uppgifter samlades in inför det första offentliggörandet, kan Tele2 enligt min uppfattning helt legitimt kräva att abonnenterna ska ha lämnat särskilt samtycke till en sådan behandling av uppgifter rörande dem.

49. Mot bakgrund av det ovan anförda sammantaget, anser jag följaktligen att artikel 25.2 i direktivet om samhällsomfattande tjänster och artikel 12 i direktivet om integritet och elektronisk kommunikation ska tolkas så, att de utgör hinder för att ett företag som tar emot en begäran om tillgång till dess abonnenters personuppgifter gör åtskillnad, i samband med inhämtandet av samtycke från sina abonnenter, utifrån i vilken medlemsstat den aktuella abonnentförteckningen och/eller nummerupplysningstjänsten tillhandahålls, dock förutsatt att de berörda uppgifterna är avsedda att användas för ändamål som är identiska med de ändamål för vilka dessa uppgifter samlades in inför det första offentliggörandet.

50. Ett sådant företag ska således i samband med att abonnemangsavtalet ingås se till att abonnenten får tydlig och specifik information om olika aspekter av behandlingen av abonnentens uppgifter, i synnerhet om utlämnandet av dessa uppgifter för offentliggörande i en abonnentförteckning eller användning i en nummerupplysningstjänst i en annan medlemsstat än den där abonnenten är bosatt.

IV – **Förslag till avgörande**

51. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att EU-domstolen ska besvara den andra tolkningsfrågan från College van Beroep voor het bedrijfsleven (Appellationsdomstolen för förvaltningsrättsliga mål av ekonomisk art, Nederländerna) enligt följande:

Artikel 25.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG av den 7 mars 2002 om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (direktiv om samhällsomfattande tjänster), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/136/EG av den 25 november 2009, och artikel 12 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation), i dess lydelse enligt direktiv 2009/136, ska tolkas så, att de utgör hinder för att ett företag som tar emot en begäran om tillgång till dess abonnenters personuppgifter gör åtskillnad, i samband med inhämtandet av samtycke från sina abonnenter, utifrån i vilken medlemsstat den aktuella abonnentförteckningen och/eller nummerupplysningstjänsten tillhandahålls, dock förutsatt att de berörda uppgifterna är avsedda att användas för ändamål som är identiska med de ändamål för vilka dessa uppgifter samlades in inför det första offentliggörandet.

Ett sådant företag ska således i samband med att abonnemangsavtalet ingås se till att abonnenten får tydlig och specifik information om olika aspekter av behandlingen av abonnentens uppgifter, i synnerhet om utlämnandet av dessa uppgifter för offentliggörande i en abonnentförteckning eller användning i en nummerupplysningstjänst i en annan medlemsstat än den där abonnenten är bosatt.